

Van de voorzitter

De zomer is meestal voor de Historische Kring Dalfsen een rustige periode. In juni is ons Historisch Centrum Dalfsen nog wel open, maar veel werkgroepleden zijn dan al met vakantie. In de maanden juli en augustus is ons centrum gesloten, hoewel contact op afspraak wel mogelijk is; soms zijn er leden die daar nog wat doen.

Echter vorig jaar was er volop activiteit door de verhuizing van het Beatrixgebouw naar de Trefkoele+, waar wij nu precies een jaar naar volle tevredenheid zijn gehuisvest. Steeds meer mensen weten ons te vinden en hierdoor hebben zich nieuwe werkgroepleden aangemeld.

Ook deze zomerperiode was voor een aantal van ons geen rustige periode. Allereerst was daar op 13 mei op Landgoed Den Berg in aanwezigheid van een 60-tal genodigden de presentatie van het boek "Eikenhakhout langs de Vecht" van Ab Goutbeek. Een boek met fraaie foto's over een cultuur van circa 200 jaar geleden, waar een ieder die geïnteresseerd is in de historie langs onze Vecht kennis van moet nemen. Het boek kon worden gerealiseerd mede dank zij o.a. een flinke financiële bijdrage van Landschap Overijssel maar ook enkele andere sponsors hebben een gedeelte bijgedragen. Het is dan ook een uitgave geworden van de Historische Kring Dalfsen en Landschap Overijssel, waarmee daardoor tussen beiden een prima relatie is ontstaan.

Inmiddels zijn er door de boekhandels in Dalfsen en elders in Nederland, maar ook in ons Centrum al heel wat boeken verkocht.

Een niet geplande activiteit overviel ons door de opgravingen in Oosterdalfsen. Ab Goutbeek en Carolien Prins waren daar, onder geheimhouding, al vanaf het begin bij betrokken.

Inmiddels is er met de gemeente Dalfsen en de opgravers een nauw contact ontstaan.

Dit heeft al geleid tot de niet te missen mini-expositie in de hal van het gemeentehuis. Te zien zijn de vondsten m.b.t. tot de Trechterbekercultuur van ca. 5000 jaar geleden en een fraaie 10 minuten durende videopresentatie van de opgravingen met heel mooie foto's en teksten van Carolien in samenwerking met Henk van der Beeke. De expositie is te zien tot en met de Open Monumentendag op 12 september. Op die dag zijn ook leden van de Historische Kring Dalfsen aanwezig. Na 12 september kunt u in de gang achter de grote hal van de Trefkoele+ nog foto's bekijken van de opgravingen. Tevens hopen wij u na 12 september ook in ons centrum daarover nog wat te kunnen laten zien.

Daarnaast heeft de Redactie van Rondom Dalfsen het geweldige initiatief genomen om naast de reguliere Rondom Dalfsen voor onze leden een Special van Rondom Dalfsen te maken met verhalen en foto's over de opgravingen, die alle leden hierbij aantreffen.

Het is een bijzonder fraai en informatief exemplaar geworden. De basisscholen krijgen ook een aantal exemplaren toegestuurd. Niet-leden

kunnen deze kopen voor € 6,- in de Dalfser boekhandels en in ons Historische Centrum Dalfsen. De realisatie is mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de gemeente Dalfsen.

Ook de Activiteitencommissie zat niet stil. Naast de wederom geslaagde excursie "In het spoor van Bentheimerzandsteen" op 30 mei organiseerde zij voor het eerst met succes op iedere dinsdagmorgen in de zomermaanden een rondleiding door ons dorp Dalfsen, voor toeristen maar ook voor eigen inwoners. Ik kan u verzekeren dat je ook als inwoner van Dalfsen nog iets hoort of ziet wat je nog niet wist.

Een jaar volop activiteiten dus en ik ben er zeker van dat ook in het komend seizoen vanuit de "Historische Kring Dalfsen" er weer interessante activiteiten en bezigheden zullen zijn.

In dit bulletin is daar meer over te lezen en volgt u ook onze plaatselijke weekbladen.

Tot slot weer hulde aan de redactie van Rondom Dalfsen en met de redactie wens ik iedereen weer veel leesplezier in deze Rondom Dalfsen en de Special over de Opgravingen.

Documentatie '39-'45

Er is door de verschillende leden afgelopen periode veel werk verricht of men is er nog mee bezig zoals:

- Rob de Meulder houdt zich bezig met het digitaliseren van de informatie van onze werkgroep.
- Wij hebben met behulp van Teunis Schuurman een foto van een B17 bommenwerpercrew geïdentificeerd.
- Een jonge jongen uit Lemelerveld geholpen aan informatie voor zijn werkstuk voor school waar hij een 9,5 voor kreeg.
- Wij hebben het Lemels erfgoed geholpen aan informatie over Leslie M. Sellers.
- Een lid heeft een gastles van 2 uur verzorgd voor ongeveer 30 kinderen van groep 6 van de Heilig Hart school in Lemelerveld.
- Een lid heeft voor ongeveer 90 kinderen het verhaal voorgedragen over Leslie M. Sellers tijdens de herdenking van de bevrijding van Lemelerveld op 10 april.
- Een lid heeft een gastles verzorgd voor ongeveer 30 kinderen van groep 8 van de Heideparkschool in Lemelerveld (m.m.v. Lies te Kieft van de Hist. werkgroep Lemelerveld).
- Wij hebben materiaal aangeleverd voor het herdenkingsconcert in Dalfsen.
- Een lid heeft wat verteld tijdens de presentatie van de vernieuwde documentaire 'Oorlog in Overijssel'.
- Twee leden zijn begonnen met het nummeren van de boeken van de werkgroep.
- Twee leden hebben een 4-tal interviews afgenomen in korte tijd m.b.t.

diverse onderwerpen.

- Onze collectie voorwerpen m.b.t. de V2 is kritisch gesorteerd.
- Er zijn diverse interessante V2-voorwerpen toegevoegd aan de collectie.
- Van de heer H.J. de Rooter hebben wij een 3-tal schaalmodellen gekregen van de drie Duitse vliegtuigen waarvan bekend is dat die tijdens de oorlog in onze gemeente gecrasht zijn. Deze modellen staan nu bij de modellen van geallieerde toestellen waarvan wij weten dat ze in onze gemeente gecrasht zijn tijdens de oorlog. Bijzonder is dat al deze modellen, die we in bruikleen hebben, in de kleuren zijn van en voorzien zijn van de juiste belettering van het moment waarop ze neergestort zijn.
- De Historische Kring Hardenberg hebben wij in contact gebracht met de heer H.J. de Rooter om een tijdelijke expositie te verzorgen van een aantal (model) vliegtuigen die in de gemeente Hardenberg zijn gecrasht.
- Een lid is bezig met nader onderzoek inzake een vraag van mevr. Ria Benschop uit Loosdrecht. Zij was inwoner van kamp De Vecht.
- Een lid heeft nader onderzoek gedaan of de serie foto's die we hebben, gemaakt door de Canadezen bij de bevrijding van Dalfsen, compleet is. Dit is nog niet helemaal afgerond.
- Van Sybeline Pals, een dochter van Jaap (Jacob) Pals, hebben we informatie gekregen over de rol van Jaap in het verzet.

De verzoeken:

- We hebben een vraag gekregen over de heer Frederik Jan Runhart die met zijn vrouw Gerridina Frederika Beuving woonde aan de Zwolscheweg (nu de Ruitenborghstraat in het huis waar een tijdlang Apotheek Aalders was gevestigd) Frederik Jan is overleden op 27-02-1945 in Zwolle, 27 jaar oud. In 1945 was hij kantoorbediende. Ook was hij lid van de ondergrondse. Een van zijn taken was het recruteren van nieuwe leden. Wie kan ons aan meer informatie helpen over Frederik Jan en dan met name zijn werk/rol tijdens de oorlog?
- We kregen een vraag over de heer H.C. Hop (hij staat linksboven op de bijgevoegde foto met het geweer in zijn rechterhand) Zijn er mensen die deze man hebben gekend ?
De mogelijkheid is zelfs aanwezig, dat dit dhr. G.W. Klumpenhouter uit Nolde is. Heeft iemand hier nadere informatie over?
Weet iemand of er nog nazaten zijn van de mensen op de foto, die nog aanvullende informatie kunnen verstrekken?

*Staande v.l.n.r.: H.C. Hop, J. Hoek, Dokter Wildervanck de Blécourt, J.H. Niessen, K. Metz, Mevr. Vogelaar, ds. Vogelaar, J. Horstink, W. Wubs.
Zittend, v.l.n.r.: B. Rutgers, mevr. Wildervanck de Blécourt, John een Engelse piloot, L. Jens (Canadees boordschutter), mevr. Seigers, J. Houtman.*

De namen van de beide vliegers in het onderschrift van de foto zijn niet juist. Hieronder staan de juiste namen. De foto is aanwezig in onze collectie en is destijds gemaakt door agent Toorn. De foto is waarschijnlijk gemaakt in Rechteren tussen 11 september 1944 en april 1945.

Wat betreft de twee vliegers op de voorgrond: de vlieger met het machinegeweer is Leslie Monroe Sellers uit Greencastle PA USA. Hij was co-piloot op de B24 42-95138 die op 11-9-1944 crashte in Hessum. Het machinegeweer dat hij vast heeft zou afkomstig zijn uit het toestel waarmee hij zijn laatste missie vloog. Rechts naast hem (voor ons links) zit Richard C. Vogel (ook wel Dick Vogel genoemd). Hij was piloot op hetzelfde toestel als Sellers.

Werkgroep Genealogie

Ieder mens is wel geïnteresseerd in zijn of haar afkomst. De verhalen van de ouders of grootouders hebben we allemaal in ons geheugen. Waar woonden onze voorouders, hoe leefden ze, wat waren hun beroepen. Allemaal vragen die we kunnen beantwoorden als we een genealogisch onderzoek doen. En iedereen kan dit zelf uitvoeren.

In maart j.l. is de cursus stamboomonderzoek weer beëindigd. In twee groepen van 10 cursisten hebben een aantal genealogen van onze werkgroep tijdens vier lessen deze cursus gegeven. Waar moet je zoeken,

hoe verzamel je de gegevens, hoe verwerk je deze gegevens. Op al deze vragen is er een antwoord gegeven en zijn de cursisten in staat om zelf hun onderzoek uit te voeren. De meeste gegevens zijn op internet te vinden, maar mochten uw voorouders uit Dalfsen komen, dan hebben we in ons Centrum in de Trefkoele een enorme hoeveelheid gegevens beschikbaar.

Heeft u interesse, kom gerust eens op bezoek. De werkgroepleden zijn aanwezig op maandagmorgen, donderdagmiddag en vrijdagmorgen. In het najaar van 2015 willen we inloopdagen organiseren, waar u voor vragen of om gewoon eens te komen kijken, van harte welkom bent. En er zijn al weer plannen om voor het 5^e jaar de cursus te organiseren in februari/maart 2016. In de media houden we u op de hoogte over de juiste data.

Open Monumentendag

Op **12 september** is het zover: Open Monumentendag, de 1^e keer dat wij als Historische Kring Dalfsen hieraan meewerken. Het is dit keer een wel heel bijzondere vanwege de tentoonstelling in het gemeentehuis van de Trechterbekeropgravingen. Deze dag is het gemeentehuis open en zijn er mensen van onze HKD de hele dag aanwezig om zonedig informatie te geven.

Op de Open Monumentendag op zaterdag 12 september a.s. is het Historisch Centrum Dalfsen ook geopend.

Het thema is ambacht en cultuur: met name over deze onderwerpen is een vitrinekast ingericht met daarin oude gereedschappen voor

- de bosbouw;
- de hovenier
- divers boerengereedschap.

Speciaal voor die dag zijn er ook constructietekeningen voor houtverbindingen te bezichtigen, die zijn gemaakt op de Ambachtsschool in Zwolle door de heer J. Dijk uit Oudleusen (gem. Dalfsen.)

Verder is er gelegenheid zich te laten voorlichten over de geschiedenis van de gemeente Dalfsen in de ruimste zin van het woord. Het hele pand ademt historie.

Openingstijden zijn van 10.00 tot 16.00 uur.

Kamp Hessum

Oud-plaatsgenoten Leo en Eef Huizing-Middelveld uit het Drentse Vries zijn, als lid van de Historische Kring, trouwe lezers van Rondom Dalfsen. Zo lazen ze met grote belangstelling de geschiedenis van kamp Hessum, met name de periode 'Balkbrug' in het tweede deel.

In dit artikel wordt een aantal namen genoemd van bewakers en verplegers die er woonden. Leo Huizing mist daarin de naam van zijn vader en dat wil hij graag even doorgeven, te meer omdat hij zelf een deel van zijn jeugd jaren in kamp Hessum heeft doorgebracht. Zijn vader, Bart Huizing, was er van september 1955 tot februari 1962, toen kamp Hessum een nevenvestiging was van het Rijksasiel voor Psychopaten 'Veldzicht' te Balkbrug, de hoofdverpleger. Het gezin woonde in de woning die nu dienst doet als receptie van camping Het Tolhuis. Leo meldt ook nog, dat er voor de geestelijke verzorging elke zondag vanuit Balkbrug, om en om, een dominee en pastoor in een dienstauto naar het kamp werden gebracht. Ook de medische verzorging van de patiënten geschiedde vanuit Balkbrug. Er was een apotheek, hospitaal en gestichtsarts.

Ontvangen materialen in 2015, vanaf februari 2015

"Van bezet naar bevrijd, Hoonhorst 12 en 13 april 1945".
Het verhaal van Annie Zaal-Meijer over de laatste dagen van de oorlog aan de Overijsselse Vecht.

Dhr. J. van Eerbeek	Grote luchtfoto Dalfsen
J. Bekedam	Kaarten Ruilverkaveling Hoonhorst Marshoek.
Dhr. W. Smidt	Oorlogdocumenten.
Dhr. J. Tempelman, Beilen	Werkstuk Ambachtsschool van vader Asje T. Trommeltje Kwatta uit winkel wed. Tempelman, Bloemendalstraat
Mevr. M. Smid via Holtrust	Bevrijdingsmateriaal Dalfsen
Mevr. Tuten-Valk	Documenten genealogie
Dhr. G. Melenhorst	Digitaal materiaal, foto's bidprentjes enz.
Mevr. E. Fokker	Documenten.
Toneelver. Ouvol	Gedenkboek Ouvol.

Aangekochte boeken seizoen 2013 – 2014

Tussen Dinkel en IJssel
Monumenten in Overijssel
Rijks Gesticht Ommerschans
Oude bedrijfsgebouwen
Wat nog niet in Diekhuis stond
Boerderijen in Salland
Vijf delen Zwolse Regesten

Vier delen Nagge Geschiedenis
Gallé Boerderijenatlas
Gallé Boerderijenboek
G.W. Hofker.
Etymologisch woordenboek
Dichtbundel Koos Geerds
Dichtbundel Lenze Bouwers

Aangekochte boeken seizoen 2014 - 2015.

Zichtbaar verleden Landschappen in Salland
Fotoreportage Merovingen
Fotoreportage Trechterbekers in Dalfsen
ADC rapport Oosterdalfsen
Tradities in Overijssel